

# F O A E

pentru

**MINTE, INIMA ȘI LITERATURĂ.**

**No. 16.**

**Сямеятъ 15. Октомврія.**

**1838.**

## КОНТРАКТ ДЪ ВЪСЪТОРИВЪ.

Ка съ тѣмъ де възрациі авторъ неамурі, ан Паріс спре пѣдѣ, ші ла алте локѣрї ѡнде дѣн прїчина мѣлїциі лѣкѣиторї-аор де мѣлте орї персоанеле каре ар абеа маї мѣлат интерес де асѣ кѣноаще ѡна пе алта нѣ съ пот ведеа поате нїчї одатѣ, мѣлте аносѣ дѣн даме каре аѣ бое де асѣ мѣрїта, съ вестек пе сїне прїн органѣа газетелор аносемнѣнѣшї кондїціа, стареа аверїї, лѣкашѣа шї алте ампрежѣрѣрї аѣпѣ каре шїндѣсѣ анокмі възрациї каре шї сокотек стареа са потрївїтѣ кѣ челе ашїїнцате, съ пот апропіа кѣ аѣѣта маї мѣлатѣ анокрѣдїнцаре: аша шї ної нѣ ведем а фї лѣкрѣ де прїсое ка съ прїїмім нїще кондїції а ѡнѣї ом тїнѣр (нѣ преа депѣртат дела 30 ані) каре воїнда а лѣа асѣпрѣшї жѣгѣа кѣсѣторїї, ампрежѣрѣрїе шї стареа вїеції сале чеа кѣпрїнѣсѣ кѣ требї нѣї ласѣ време съ ѡмеле кѣ кѣлѣзмїнте де фер пѣнѣ съ шї афле о соціе шїешї потрївїтѣ. Поате мѣлїцї дѣн чїтїторї вор кѣпѣта бое де а съ фолосі шї єї аносѣшї кѣ ачесте кондїції каре ѡр-

меаѣзѣ аша: Артїколѣа І-леа. Фїїнда дорѣа інімії меле ка іѣвїреа антре мїне шї соціа меа съ фїе статорнїкѣ, фервїнте шї вечнїкѣ, ка съ не пѣтем анокрѣдїнцѣа де спре ачеваста, боеск дѣн чеасѣа ведерїї чїї дїнтѣї ачепѣнѣа, съ абеа антѣанїре маї де мѣлте орї, ка съ не пѣтем кѣноаще депїан оаре сѣнтем нѣскѣцї ѡнѣа пентрѣ алѣа спре а пѣтеа фї соці шї четѣценї єшї; єѣ нѣ шїѣ съ маї іѣбек романтичїе шї аша дїнтр'о ведеде нѣ мѣ анокрѣмѣт а мѣ словозї сѣпт ѡн жѣг некѣноскѣт.

Арт. 2. Вѣ фѣгѣдѣбек ла ачееа пе каре о воїѣ іѣвї, кѣї воїѣ жѣртфї єї тоате кѣчетеа, лѣкрѣрїе шї аносѣш фїїнцѣа меа, ка дѣнса съ поатѣ трѣї бїне шї чїнстїт, дѣн прѣѣнѣ кѣ прѣнчїї каре мїї ва аѣрѣї.

Арт. 3. Дела дѣнса воїѣ пофтї съ пѣзаскѣ стареа касїї де лїпѣ шї неавереѣ спре ачїеї сїон съ съ дедеа ла іѣвїреа де рѣнѣ ашї де пѣстраре, адекѣ: че кѣшїг єѣ дѣнса съ нѣ прѣдеѣе антр'ѣн кїа саѣ антр'алѣа.

Арт. 4. Требе съ мѣртѣрїсек кѣ єѣ кѣте одатѣ ампрежѣрат де мѣлте требї, сѣнт іѣте шї мѣ апрїнд; антѣмпѣрї де

ачесте де ісвѣтїре сз мї сз треакз нѣ  
ведереа аи мїнѣтѣрїле челе дїн тѣї. Поате  
кзї ва фї кѣтеодатз грїѣ невестеї меле  
сз такз, дар сз'ші калче пе інімз, кзчї:

Арт. 5. Дїн протївз єѣ шїѣ кѣмкз  
фемеа анкз нѣ поате сз аїбз тот ачеш  
лѣнз (кеф); єѣ шїѣ сз єрт лѣнелор фе-  
мешї, нѣмаї сз нѣ фїе ачеле преа десе.

Арт. 6. Вѣ сѣнт анокреїнцат, кѣм-  
кз антре оаменїї каре сз івбек, чарта  
ші рзчелла ісвореше маї тотдешна дїн  
прїчїнї мїчї; пентрѣ ачешта авем сз фз-  
гзѣшїм ѣнѣла алтїа, кѣмкз ла тоате лѣ-  
крѣрїле пѣцїн анемнзтоаре нѣ вом ѣрма  
тѣстѣлї нострѣ чї вом аскѣлата ѣнѣла де  
алтѣла. Іар' аи требї греле невеста мз  
ва лзса сз 'мї сфѣрѣм єѣ мїнѣта сїн-  
гѣр, шї єѣ кѣнд воїѣ сокотї де фолос  
воїѣ чере шї антр'ачесте сфатѣл єї.

Арт. 7. Аи ѣрма артїколѣлї челѣї  
деасѣпра вом фї андаторѣцї а не амерз-  
ка амѣндої дѣпѣ пофта ѣнѣла алтїа;  
прїн ачешта єѣ, каре нѣ преа ам време  
амї фаче тоалета кѣ чешѣрїле антреїї,  
нѣ воїѣ кздеа аи прїмеждїе де а неплз-  
чеш прїн неорѣндѣїта мша анерзкзмїнѣте,  
їар' невестз мша нѣ ва кздеа аи іспїтз  
а пїерде времеа кѣ амерзкателе, сплзла-  
теле шї кѣрзцїтеле челе фзрѣ кѣмпзт каре  
дѣ прїчина аи дешзртзчїнеа тѣтѣрор фе-  
мїлор маї мѣлт сѣѣ маї пѣцїн анзкѣтз,  
каре ансз дѣкз є пѣцїнз, аи фемеї нѣ  
сїтрїкз, їар' де єсте преа маре, атѣнчї-  
дзрѣпнз. Нотавене: єѣ нѣ воїѣ пѣтеа  
сѣфїрї аи вешї, ка сз пѣе невестѣмша пе  
фаца са алт чешаш дѣкѣт нѣ маї апз рече,  
лїмпеде, проаспїтз; челеалате дѣѣ препѣс  
сѣѣ де ѣн овїчїѣ прост ампрѣмѣтат фзрѣ  
сокотеллз дѣла алте фемеї, сѣѣ де о воѣ  
де а плзчеш шї ла маї мѣлцї вѣрѣлцї. Вѣ

дїн партемї воїѣ сз вѣз аїнїтеа мша шї  
сз івбек персоанз фзкѣтз де дѣмнѣзїѣ  
їар' нѣ лѣрѣз лѣкратз де оаменї. Шї іа-  
рзш нїмїк нѣмї єсте маї несѣферїт дѣкат  
фемеа несплзлатз шї мѣрдѣрѣ каре лѣїа  
лшї адѣче амїнѣте сз 'ші кѣрзцз трѣпѣа  
ла кѣте о зї де сзрѣзтоаре.

Арт. 8. Кѣвїнтеле єѣ воїѣ; єѣ по ф-  
теск, єѣ сѣтѣ пе ачеша шї алтеле ка  
ачесте вѣр фї кѣ тотѣл трасе шї скоасе  
афѣрѣ дїн лексїконѣла лїмбїї ноастре.

Арт. 9. Невестѣ мша фїїнд ної аи а-  
дѣнѣрї, нѣ ва да нїчї чеш маї мїк семн  
де нечїнстїре кзтрѣ мїне. Ачешта є чеш  
маї маре амѣрѣзѣтаре пентрѣ нїше вѣр-  
ѣлцї, шїї, де чеш галанцї.

Арт. 10. Вѣ мз воїѣ стрѣдѣ аи тот  
кїпѣла сз о цїѣ пе дѣнса аи чїнѣте шї  
вѣзз ла тоцї, арзѣнѣ анокреїнцареа чеш  
о ам кзтрѣ дѣнса; їар маї мѣлт ка де  
тоате мз воїѣ пѣзї, ка аи фїїнцѣ єї  
де фѣцз нїчї ѣн семн де чїнстїре маї део-  
сїбїтз сз нѣ дѣѣ ла алте фемеї, де каре  
кѣ атѣта маї мѣлт воїѣ сз мз фереск,  
кѣ кѣт сѣнт аївїнс, кѣ тоатз фемеа де  
чїнѣте ареша аплекареш спре жалѣзїе адекз  
спре ашї тїме вѣрѣлѣла де алте фемеї.

Арт. 11. Маї тоате фемеїле лшї а-  
плеакз шї грїжзск сїнгѣре пе прѣнчїї сзї.  
Вѣ ам нздежде кѣмкз пе о невестз сз-  
нѣтоасз о ва кѣпрїнде рѣшїнеа де а'шї аи-  
креїнцѣ пе нзскѣцїї сзї лѣптелѣ шї грї-  
жїї стрїне шї аї пѣне аи прїмеждїе де  
а сѣше фелїѣрїмї де коале, нзрѣвѣрї скѣл-  
чїате шї сїтрїкзчїнї. Вѣ воїѣ сз сѣгз  
прѣнчїї ношрїї лѣптеле маїкзса.

Арт. 12. Дѣнса, дѣла акѣрїї мѣнз а-  
тѣрнз маї мѣлт крешереа, ва аїгрїжї ка  
прѣнчїї аи ашї чеш дїн тѣїѣ сз нѣ дѣзз  
шї сз нѣ вѣзз нїмїк чеш ар пѣтеа сїрїка

НЕВІНОВАТА ЛОР ІНІМЪ; ЄА НЪ ВА СЪФЕРІ ПЕ  
НІМІНІ ОРІ ДЕ ЧЕ СТАРЕ САЪ РАНГ, КА СЪ  
ВОРБЕАСКЪ НЕГІОВІІ ШІ НЕКЪВІІНЦІІ АНАІНТЕА  
НЕПРІЧЕНЪЦІЛОР ПРЪНЧІ, КЪ АТЪТА МАІ ПЪ-  
ЦІН СЪІ СПЪРІЕ ЧІНЕВА КЪ НЪЛЪЧІРІ НЕТРЕБ-  
НІЧЕ ШІ ПРІМЕЖДІОАСЕ.

Арт. 13. Ка сЪ фіе джнса ан старе  
де а сЪді ан ініміле прънчїлор сЪї те-  
меїдрїле челе маї сЪнхътоасе де о крещере  
бънъ, ва абеа сЪ прїмеаскъ дела міне кж-  
тева анвзцътърї педагогїче саъ маї бїне  
нїше лекції але вчнїчїї натърї, шї пънъ  
анкъ нъ сЪ амълицск грегътцїле касїї сЪ  
чїтеаскъ кжтева кзрцї де крещере, фолосі-  
тоаре, де цїе сЪ чїтеаскъ; іар' де нъ, ва  
фі андаторатъ сЪ анвече дела міне.

Арт. 14. Міе нъ 'мі пасъ фіе де че  
націе ва фі ачееа каре ва хотърж а 'ші  
петрече віаца са ан соціетате къ міне; кзчї  
фемеїле сЪ пот націоналіза къ мълат маї  
ѡшор декжт върбації; пофтеск ансъ ка сЪ  
прїчепъ бїне о лімбъ пе каре о прїчеп шї  
єъ, іар' де ва фі ачееа лімба інімії, къ  
атъта маї бїне. Реліціа каре дореск сЪ о  
аїкъ есте сїнгър моралъа чел кърат ал крещ-  
їнхътцїї, апої де міне ѡмелъ ла орї  
каре бїсерїкъ.

Арт. 15. Въ н'ам нїчї о абере декжт  
ън тръп шї кап сЪнхътоасе шї антрег; амї  
кжцїг пжїнеа де тоате зїлеле къ кондеїла  
шї къ економїа, шї сжнт ан старе сЪ  
адън атъта ка сЪ почъ хрънї пе о пер-  
соанъ каре есте хотържъ а гъста ан-  
тр'ън кїл бїнееле шї а сЪфери ръла ампре-  
бнъ къ міне. Де ва адъче джнса чеваш  
къ сїне, ачеле нъ вор фі нїчї але меле нїчї  
але єї чї але амжндърора, шї єъ нъ о поф-  
теск сЪ трзіаскъ дїн че аъ адъс джнса  
чї дїн че вом фі дестоїнїчї сЪ кжцїгъм  
шї сЪ пжстръм амжндої; пентр'ъ ачееа

єа къ атъта маї пъцїн ва абеа а сЪ сЪ-  
меці ан абереа адъсъ поате къ сїне къ  
кжт къ ачееа нъ с'аъ кжцїгат къ осте-  
неала са чї къ а алтора. Е. 4.

## СКРІІТОРІІ КЛАСІЧІ.

Класїчїї (classici) сЪ нъмеа ан Рома  
чеа веке четъценїї ачїа, карїї сЪ цїнеа де  
класъа чел дїнтжї дїн челе шасе ан каре єра  
ампърцїт попоръла роман де Країла Гер-  
віѡс Тъалїс. Дъпъ режнвіереа анвзцътърїї  
де літератъра чеа веке, нъмеле ачеста фъ  
дат ла Скріїторїї (Аскторїї) гречешї шї ро-  
манї, фъръ сЪ сЪ факъ деосїбіре ан ржн-  
дъла ан каре с'ар къвенї сЪ стеа ачешїа  
дъпъ вреднїчїа лор. Ан анцелес маї лъ-  
цїт саъ антребїнцат нъмеле де клас-  
їк ва сЪ ансемне къ джнелъ песте  
тот тоатъ векімеа (антїквїтатеа) гречеа-  
скъ шї романъ шї аша акъм ворбїм де  
літератъръ, артъ шї поезїе класїкъ, ка сЪ  
ле деосїбім пе ачесте де продъктърїле лі-  
тераре а націїлор дїн веакърїле ноастрє,  
каре сЪ зїк романтиче. Пе ажнъ деосїбі-  
теле прїнціпърї а лъмії веки де кзтръ а  
лъмії чей мѡз, антр'ъ каре ла тоате про-  
дъктърїле єї аъ дат оарешкарє анрептарїѡ  
парте маре тот реліціа крещїнеаскъ, про-  
дъктърїле дъхълъї векімеї класїче саъ към  
аї зїчем літератъра антїкъ арє ѡн  
карактер деосїбіт. Върбації нзквцїї шї крес-  
квцїї ан дълачеа лібертате, парти маре пър-  
тжнд дерегъторїї аналте де але статъ-  
лъї, карїї антр'ъ пълъсмѡїреа ідеїлор аналте,  
антр'ъ нашереа кжцетелор марї, антр'ъ дес-  
коперїреа вчнїкълъї адевр шї а леїлор  
натърїї, къ ѡн къвжнт, антр'ъ деволвїрта  
чеа слободъ а тър'ъор птерїлор фортє

пшцин саѣ ниѣ де вѣм н'аѣ фост стржм-  
тораѣи ші рзстржнші прін ампрежрзрїле  
політічешї, ѣнїї ка ачешїа вѣрбаѣи сѣ фѣ-  
кѣрѣ Скрїіторї маї алес ан Гречїа, ка сѣ  
тѣчем деспре алте фолосѣрї че леаѣ авѣт  
ачешї оамени кѣѣтѣнѣ ла релїѣїа, політі-  
ка шї клїма Дѣрїї лор антрѣ скрїерїле шї  
артеле лор. Аша дар' дакѣ анвѣцїнѣ (сѣѣ-  
дїнѣ чїнева кѣ темейѣ продѣктѣрїле антї-  
че ва кѣноаѣе, кѣмкѣ ан челе маї алес  
продѣктѣрї де літератѣрѣ шї де артѣ а  
Гречїлор шї а Романїлор дїн веакѣл кѣнѣ  
анфлореа еї, адекѣ ан класїчїї класїчїлор,  
нѣ афлѣм декѣт о вѣлѣѣ шї фрѣмсеѣѣ  
сїмплѣ, ѣн такт де а'шї цїнеа ан окї  
скопѣл че'л абеа, о мѣсѣрѣ пропоруцї  
онатѣ, о ѣармонїе, о солїдїтатѣ  
пластїкѣ шї о десѣвѣршїре фор-  
малѣ, аша кѣ ачесте ансѣшїрї анкѣ тот  
рѣмѣн гречїї шї романїї даскалїї лѣмїї де  
акѣм. Дѣѣ сѣнт маї вѣртос ансѣшїрїле  
кѣ каре антрѣ гречїї шї романїї не скрїї-  
торїї чей ної, кѣмкѣ адекѣ ла ачїа пѣзї-  
реа де леїїле артїї шї де скоп, саѣ фѣ-  
кѣт ѣна кѣ фрѣмсеѣа, шї іарѣш кѣмкѣ;  
експосїѣїа лор (амѣрѣкареа ідеїлор кѣ кѣ-  
бїнѣ) е скоаѣ дїн фїреа лѣкрѣлѣї де каре  
сѣ ворѣешѣ шї нѣ атѣрнѣ дѣла волнїѣїа  
скрїїторїѣлѣї саѣ а артїстѣлѣї. Дар' ансѣ  
шї літератѣрѣ шї артеле челе маї нѣѣ аѣ  
антр'ѣн анцелес кѣ мѣлѣ маї лѣцїт скрїї-  
торїї сѣї класїчїї, аѣ нїше ансѣшїрї каре  
нѣ ле абеа чей веїї, шї антр'ачест анце-  
лес нѣмїм шї не чей дїн веакѣрїле ноастрѣ  
скрїїторї класїчїї, літератѣрѣ класїкѣ. Аша,  
сѣнт нѣмїреа де класїк анцелешѣм ас-  
тѣзї орї че лѣкрѣ скрїс саѣ артїстїк де-  
сѣвѣршїт дїн лѣѣнтрѣ шї дїн афарѣ, прїн  
ѣрмаре тот че поате слѣжїї де модел, де  
нїлѣѣ вѣеднїкѣ де ѣрмат.

вѣзї бїнѣ кѣ трѣѣѣ сѣ фїе фѣарѣе  
мѣлѣ ампрежрзрї пѣртїнїтоаре ан істо-  
рїа шї ан артеле ѣнѣї наѣїї преѣѣм шї  
ан кѣлѣѣра дѣѣѣлѣї індївїдѣрїлор, пѣнѣ  
кѣнѣ ѣнѣл кїемат ла ачѣеа ва пѣтеа сѣ  
сѣ факѣ класїк. Класїчїтатѣа о поате а-  
ѣѣнѣе чїнева ла о наѣїе маї анѣѣїѣ, дѣпѣ  
че ачѣеаш аре оарешкаре літератѣрѣ, дѣпѣ  
че лїмеа са е фрѣмѣнѣтатѣ шї амѣогѣ-  
ѣїтѣ прїн о мѣлѣїме де традѣчїрї де а ле  
класїчїлор шї прїн черкѣрї нѣмѣрѣоасе де  
орїѣїналѣрї; апої наѣїа дѣла акѣрїї фїї сѣ  
аѣеапѣтѣ класїчїтатѣа, нїчї нѣ поате сѣ  
фїе кѣѣѣ некѣлѣтївїтѣ, нїчї сѣ аїѣѣ о кѣлѣ-  
тѣрѣ скѣлѣїатѣ, нїчї сѣ фїе преакѣлѣтївїтѣ.  
Шї анкѣ шї атѣнїї ѣн класїк нѣ сѣ ва  
фаче кѣ ачѣеа кѣ ва ворѣї рѣѣлѣат дѣпѣ  
граматїка лїмеїї сале, кѣрат шї фрѣмос  
реторїчешѣ. Дѣла ѣн скрїїторїѣ класїк поф-  
тїм ка, нѣнѣмаї сѣ аїѣѣ лїмеѣ лѣмѣрїтѣ  
шї кѣратѣ, сѣ ампреѣне кѣ фїешѣ-каре  
зїчере (vocabulo) о ідеѣ ѣотѣрѣтѣ кѣвїїн-  
ѣоасѣ, дар' анкѣ сѣ аїѣѣ шї о фрѣмсеѣѣ  
десѣвѣршїтѣ, о прѣлѣѣїре а ѣнѣї дѣѣ  
нѣтернїк че фаче не четїторїѣ сѣ сїмѣе, сѣ  
рѣпекѣтеѣ шї сѣ сѣ мїре де ѣенїѣ, шї  
іарѣшї о пропоруцїе ѣармонїкѣ а тѣѣѣрор  
пѣрїїлор. Маї наїнѣе де тоате сѣ поф-  
тешѣ ла о класїчїтатѣ, ка матерїа шї форма  
сѣ 'шї рѣспѣнѣѣ ѣна ла алѣа де плїн, ка  
фїеш-каре кѣѣет сѣ 'шї аїѣѣ експресїа са  
вїе, шї ка ѣармонїа че сѣ афлѣ ан пѣрїї  
сѣ сѣ афлѣ шї ан лѣкрѣлѣ тот. Скрїїто-  
рїї гречешї аѣ фост анвѣцїчешїї натѣрїї шї  
а ѣнѣї вїеѣї лѣкрѣѣтоаре кѣ енерїїе; натѣрѣа  
сѣ арѣѣа лор де оѣїе ан тоатѣ фрѣм-  
сеѣа шї деплїнїреа са; еї крѣшѣа маї мѣлѣ  
ан натѣрѣ іар' нѣ антрѣ нїше форме голле  
де анвѣцїѣтѣрї кѣ каре сѣ андоапѣ мѣ-  
морїа шї нѣмаї меморїа тїнерї-

а о р п е л а ш к о л а л е ; п е н т р ъ а ч е а с т а л а д ж н ш и і с з д е с в з л а e a o c i m ц и ч ъ н e ш и ъ н д ѡ х в и ѡ . А н т р е л ѡ п т e н e к ѡ р м а т e п e н т р ъ л и б e р т а т e a п e р с o n a л з ш и ч e т з ц e a n z ш и п e н т р ъ п р e ц ѡ л к ѡ л т ѡ р e і ч e і і м а і ' н a л т e a т ж т т р ѡ п e ш e к ж т ш и c ѡ ф л e т e ш e , ' ш и п e т р e к ѡ р з e і a н и і e з p e з ц и e і e г р e ч e ш и . А ш a д a р ' н a т ѡ р a ш и л и б e р т a t e a c ж н т a ч e і d o і a н ц e р і п з з і t o p і , к a p і і a n п р o д ѡ ч e p e a л ѡ к p з p і o p л o p a ѡ к o н т p і e ѡ і т k a н и ш e з і d і t o p і . П з n z k ж n d a ѡ п з x і t Г р e ч и і a н e ѡ ш и p і a л e м a і c ѡ c н ѡ м з p a t e , e і p z m a c p z t o t k л a c і ч и . D o m n i a m a ч e d o n e a c k z ( Ф і л і п ш и A л e k c a н d p ѡ ) ш и a п o і ч e a p o m a n z п e c t e г р e ч и п ѡ n k a п e t k л a c і ч и t z ц и і l o p , k a p e п z n z a т ѡ н ч и a ѡ a n ф л o p і t a n т o a t e p a m ѡ p і a л e ш и і n ц e л o p ш и a л e a p t e l o p . Д e a т ѡ н ч и n ' a ѡ m a і d a t e і l a l ѡ m e d e k ж t n и ш e і c п і t і p і a n e z ц a t e ш и і c б o a p e d e ш и і n ц e , d a p n і ч и ѡ n п р o d ѡ k t в p e d н и k k a c z ф і e m o d e a . К p і t и ч и і A p і c t a p x ш и A p і c t o ф a n e c d і n B і z a n ц a ѡ ч e p k a t c z a m п a p ц z п р o d ѡ k т ѡ p і a л e d e л і t e p a т ѡ p a г р e ч e a c k z a n k л a c ѡ p і \* ) .

Р о м a н и і k a ф і і і n a т ѡ p e і ч e e p a , a ѡ p z m a c m ѡ л t z в p e м e k p ѡ з і ш и n e k ѡ л t и в и ц и і , a п o і п p і n н o p o ч і p e a л o p ч e a ф з p z m z c ѡ p z a n z a ц ж n d ѡ c z d e г p a b a ѡ a ж ѡ n e d e o d a t ѡ z

л а о к ѡ л т ѡ р z c k z a ч і a t z , ш и л a o і m і t a ц и e n e т p e б н и k z . А n c z a n p a m ѡ p і a л e a n k a p e a ѡ a ж ѡ n e e і l a o l и б e p t a t e a n a a t z ш и a n c k p і e p і a л e k a p e a ѡ і c b o p ѡ l a c z ѡ a n b і a ц ' a ч e т z ц e n e a c k z c a ѡ ф з k ѡ t d e m o d e a ; d e a ч и c t e c z ц и n e і c t o p і a , e л o k k e n ц и a , m z e c t p і a p z c b o і ѡ л ѡ ш и a p x і t e k т ѡ p a \* ) p o m a n и і n ' a ѡ ф z k ѡ t a т ж t a a n л і t e p a т ѡ p z k ж a p ф і n ѡ t ѡ t c z ф a k z . П p і ч и n ' a d e k z п e т e н і e c z п a p e a ф і , k z a n в p e м e a k ж n d e p a c z a ѡ k p e , e і a ѡ ф o c t п p e a ф e p і ч и і , п p e a b і p ѡ і t o p і k ѡ b p a ц ѡ l a ш и k ѡ a p m e л e a n k a p e ' ш и п e т p e ч e a п a p t e a ч e a m a і m a p e a b і e ц и і c ѡ л e . Ч e a m a і ф p ѡ m o a c z a n ф л o p і p e a л o p c z і c п p z в e ш e k ѡ a n ч e n e p e a d e c п o t і c m ѡ л ѡ ш и ; d e a і ч и a ѡ ѡ p m a t k z d e p e a l o p n e k ж t d e г p a b н и k z n e a т ж t a d e г p o z a b z a n o k і і і c t o p і k ѡ л ѡ ш и . A k ж m a p o m a n и і ш и k a p і і c k p і e a , n ' a b e a d e k ж t c z z ѡ g p z в e a c k z k o n d e і ѡ l a l o p c t p і k z ч ѡ n e a d e a т ѡ н ч и c a ѡ k ѡ o a n b e p ѡ ѡ n a p e ш и a m z p z ч ѡ n e d і n a z ѡ n t p ѡ , c a ѡ k ѡ o п л z ч e p e n z c k ѡ t z d і n n e d e c k p і c ' a d e m o p a л і z a ц и e .

П p e k ж m Г р e ч и і a n в p e м і a л e ш и П e p і k л e c ш и p o m a n и і a n в p e м і a л e ч e л e m a і d e п p e ѡ p m z a p e n ѡ б л и ч e і ш и a n b e a k ѡ l k e c a p і ѡ л ѡ ш и A ѡ g ѡ c t , a ш a m a і t o a t e d і n n a ц и і a л e ѡ ѡ p o n и і c z п o t ф z a і k ѡ k ж t e ѡ n П e p і o d k л a

\* ) Ѣ o k o т e c k k z k ѡ a ч e c t a p p і a л e ж n ѡ b a c t p і k a a n ѡ m z p a n e k л a c і ч и і ч e і b e k і m ж k л a p n ѡ m a і k ѡ n ѡ m e л e . K л a c і ч и і Г p e ч и o p a ѡ ф o c t : A e s c h i l o s , A e s o p , A n a c r e o n s h i S a p h o , A p o l l o n i u s R h o d i u s , A p p i a n , A r i s t o p h a n e s , A r i s t o t e l e s , A r i a n , D e m o s t h e n e s . D i o d o r u s S i c u l u s , D i o C a s s i u s , D i o n i s i e d i n H a l i c a r n a s , E p i c t e t u s , E u c l i d e s , E u r i p i d e s , H e r o d i a n u s , H e r o d o t o s , H e s i o d o s , H o m e r o s , L o n g i n , P a u s a n i a s , P i n d a r , P l a t o , P l u t a r c h , P o l y b i u s , S o p h o c l e s , S t r a b o , T h e o c r i t , T h e o p h r a s t , T h u k i d i d e s , T y r t a e u s , X e n o p h o n s . a .

\* ) C l a s i c i i R o m a n i : — A m m i a n u s M a r c e l l i n u s , A p u l e i u s , A u r e l i u s V i c t o r , C a t u l l u s , J u l i u s C a e s a r , C i c e r o , C u r t i u s , E u t r o p i u s , F l o r u s , G e l l i u s , H o r a t i u s , J u s t i n u s , J u v e n a l i s , L i v i u s , L u c a n u s , L u c r e t i u s , M a r t i a l i s , P o m p o n i u s M e l a , C o r n e l i u s N e p o s , O v i d i u s , P e r s i u s , P e t r o n i u s , P h a e d r u s , P l a u t u s , P l i n i u s m a i o r , P l i n i u s s e c . , Q u i n t i l i a n u s , S a l l u s t i u s , S e n e c a , S i l i u s I t a l i c u s , S t a t i u s , S v e t o n i u s T r a n q u i l l u s , T a c i t u s , T e r e n t i u s , V a l e r i u s F l a c c u s , V a l e r i u s M a x i m u s , V e l l e j u s P a t e r c u l u s , V i r g i l i u s , V i t r u v i u s , s h i a .



cik pe a kзpшi cкpиiтopиi aи шi ншмeск клa-  
 cици. Лiтepaтypa Иcлaндii aш фocт клacикз  
 aнкз aн cштa a тpeйcпpзчeнa aшпз Xc.  
 Beакшa чea клacик aл Итaлии aш фocт дeлa  
 вpeмea aшi Дopенцo Мeдичи aн cштa 15  
 (Dante Alighieri, Francesco Petrar-  
 cha, Giovanni Boccaccio, Poliziano, E-  
 nea Silvia, Niccolo Machiavelli, Lodo-  
 vico Ariosto, Torquato Tasso shi a.)  
 Лiтepaтypa Пopтyгaлии aнчeпe cз aнфлo-  
 peacкz кш вpeмea чea epoiкz a Лшжитaнилop  
 aн cштa 15 aнтpeкжндшcкz кш Cпaния  
 (Bernardin Ribeyro, Saa de Miranda,  
 Antonio Ferreira, marele Luis de Ca-  
 moens, Lope de Vega, Cervantes Saa-  
 vedra, Calderon sh. a. m.) Aнглia aш aн-  
 чeпшт пepиoдшa cшш чea клacик aн мiжлo-  
 кшa cштeи a 16 мaй вжpтoc aн Beакшa Кpз-  
 eциi Вaлcaвeтii. Дap' чинe cз cтea a ншмзpa  
 мзкap ншмaй пe мшлaцимea чeлop мaй aн-  
 ceмнaциi cкpиiтopиi aи aчecтиi нaциi кш ншмe  
 мape? Кжцiвa пoeциi: Мapeлe Цeниш Shak-  
 speare, Milton, Dryden, Pope, Swift,  
 Thomson, Young cel infocat, Schotul  
 Burns, Cowper shi din cei noi ai vea-  
 cului nostru Lord Byron, Walter  
 Scott, Thomas Moore fie ne дecтшa aи  
 aнceмнa aичi. Чe cз зичeм дe icниiтopиi  
 нaтшpиi дин нeамшa eнглeзилop, (Newton)  
 дecпpe icтopичи (тpишмвiриi Hume, Robert-  
 son Gibbon) дecпpe мшлaцимea Дeмocтe-  
 нилop шi a Чичepонилop aи aчecтиi нaциi  
 cлoбoд cимцитoape, лшкpзтoape шi вopси-  
 тoape, шндe пpeкшм мaй тoгтe тpeвиe пa-  
 тpиi aшa мaй кш cамз лeцилaция eтe нш-  
 вaикz, aпзpaтз, aндpeнтaтз шi лшкpaтз  
 дe opaтopиi кш poгшлa фшлaцepзтopиш шi дe  
 aшp. Чинe cз нш cлзвaцкz ншмeлe pитopи-  
 лop дин cтaтшa Бpитaнии: Robert Wal-  
 pole, Chatham, marele Pitt, Fox, Bur-

ke, Sheridan, Grattan, Tierney, Mac-  
 kintosh, Erskine shi Canning: iar' din  
 cei carii traesc', Brougham, Robert  
 Peel, Stanley, O'Connel! Кшвжнтзpилe  
 aчecтop дин шpмz aвeм нopочиpe шi нoй  
 дe a лe Beдea aмпзpтзшитe пpиn жшpнa  
 лeлe вшpонii; oш дe нeам шi фoлoци чeвa  
 дин тpжнceлe!

Фpaнцa aш aнчeпшт клacичитaтea ca aн  
 cштa 17. Пe тeмeйшa чe aш ншc пpиn in-  
 cтитyтшpилe cалe пeнтpш лiтepaтшpз шi ap-  
 тeлe фpшмoacе Кapдинaлшa Richelieu cи-  
 гшpшa дoмнiтopиш Миниcтpш cшпт Лшдo-  
 вик XIII, aш зидит aлциi cшпт Лшдoвик  
 XIV дeлa 1643 пшнз 1715. Дe aтшнчi  
 лiмea фpaнцoзeacкz cз фшкш лiмea лшмii шi  
 Фpaнцoзиi ншмipз epoxa aчeacтa epoxz дe  
 aшp. Aнcз дecпpe пoeциi Beакшaшi aчecтшa  
 aкзpop лeчe ecтeтикz epa: „Etudiez la  
 cour et connoissez la ville“ мзpтшpicecк  
 acтззi шi aнcшш Фpaнцoзиi, кз aчeиa aш  
 шмeлaт пe кзi pзтзчитз. Дин мшлaцимea  
 cкpиiтopилop шi a цeнилop фpaнцoзeциi aвiа  
 нштeм aвea пpилeж cз ншмim пe кжцi-  
 вa пoeциi кшм. Pierre Corneille, Jean  
 Racine, Jean de Lafontaine, phaeno-  
 menul cel rar' Boileau; apoi in sutá  
 18 geniul acela, intru acarui duch shi  
 character nestatornic lacuira toate vir-  
 tutile shi toate faradelegile Voltaire,  
 Jean Jacq. Rousseau Heraclitul vea-  
 cului seu, Montesquieu nemuritoriul  
 Autor a cartii: De l' esprit des loix;  
 Diderot, d'Alembert, Helvetius vrash-  
 masii religii; iára dela revolutié in-  
 coace din scoala romanticismului: Che-  
 nier André, Chateaubriand, Madame de  
 Stael Lamartine Victor Hugo shi a.  
 Opatoria Францoзилop aш cккзшт мшaт aн  
 aниi мaй aлec дeлa pecтaшpaциe (1815) aнкoачe.

Данія (песте доъ милиоане лзк.) аре о мѣлацѣме де Скриіторѣ бѣнѣ шѣ класічѣтатеа єї єсте пела мѣлаокѣла сѣтеї 18 (Joannes Ewald, J. H. Wessel Nyerup s. a.

Церманїї, нація ачєаста лзцітз де 36 милиоане авѣ класічѣтатеа са пе ла капетѣла сѣтеї 18 шѣ ла анчєпѣтѣла 19. Дѣпз декларация жѣрналѣлѣ „Еѣропа“ нѣмїт, лїтератѣра нѣмцаскѣ фаче акѣма ан Церманїа ѣн че антрег, де каре нѣ маї авем алте пїлде нїчї мѣкар ан вѣкїме шѣ каре чеа маї де кѣпетенїе аса цѣнтз о аре, а фаче пе ом кѣноскѣт маї де апроапе кѣ фїреа са чеа дѣмнєзєєаскѣ шѣ кѣ черєаскѣ са дєстїнацїе. Класїчїї Церманїлор Гете, Шїллер ш. а. аѣ афлат асѣзї ла Францозї прецѣре маре ка шѣ Шакспїр а вѣглєзїлор. Поецї маї ансемнацїї аї нѣмцїлор сѣнт: Chr. M. Vie land gratiosul, F. G. Klopstock ziditoriul hexametrolui shi a tuturor mѣsurilor de oda din vechime in limba sa, Lessing dramaticul; dar numele: Herder, Gѣthe, Schiller eroii acestia a poesii nemtiesti ne fac se cunoascem, cumca veacul lor este personificat in denshii; urmeaza Jean Paul (Fr. Richter) Vosz shi altii o multime. Фїлософїа шїм кѣ пѣнз акѣм єсте маї мѣлат ла нѣмцїї, дїн їсторїчї нѣ поменїм декѣт нѣмаї пе трїѣмвїрїї, Rotteck, Pѣlitz Becker.

Алте нацїї але вѣропїї сѣ стрѣдѣск акѣма сѣ ажѣнѣз ѣн вєак де класїчѣтате; сѣ паре кѣ антрѣ алцїї ѣнѣрїї аѣ фѣкѣт пашї ансемнацїї. Вї пот пѣнз акѣм сѣ поменєаскѣ кѣ лавѣз нѣмєлє Фрацїлор Рїшфалѣдї, Казїнцї, Кєлчєї ш а \*).

\*) Соцїєтатеа лїтерацилор ѣнѣрїї дїн Пєст авѣнѣ ѣн капїтал маї єїне де 335,000

Кѣтрѣ вої шї нѣмаї кѣтрѣ вої кѣвїн-тєз єѣ ан мїнѣтѣла ачєаста тїнерїлор ромѣнїї! Ёспрѣвїтациї школаєлє? кѣноскѣтациї ан трѣн-сєлє кѣте нѣ цїцї кѣте авецї сѣмаї анвѣзациї? Анѣкацївѣз кѣ вѣрѣвѣцїє дїн ноѣ; фачєцївѣз кѣноскѣцїї кѣ лїмєї богате де лїтератѣрѣ. Нѣ сокотїцї кѣ о вецї скоате ла калє фѣрѣз анвѣзцарєа лїмєїлор. Ка сѣ поатѣ авєа чїнєва кѣт де пѣцїн дрєпт а сѣ нѣмѣра антрє чєї прокопсїцї, аре трєвѣїнцѣз ка сѣ сѣ факѣ кѣноскѣт чєа пѣцїн кѣ вїстїє рїїлє ѣнєї лїмєї моарте шї а ѣнєї дїн чєлє вїї класїчє дїн вѣропа, фѣрѣз де ачєаста сѣ нѣ вїсєзє де врєѣн спорїѣ. Унде вєї афла алтфєлїѣ богѣцїа їдєїлор скѣмпє шї фолосїтоаре дєскоперїте ан дєосєвїте вєакѣрїї? Сѣ четїм пѣнз пѣтем орї ан че шїїнцѣз нѣмаї класїчї, нѣмаї че є маї алєс, маї компакт; фѣрѣз класїчї нѣ єсте єрѣдїцїє адєвѣратѣ. Тоате чєлєлалте нє фак сѣспєр-фїчїалї, сарєєзї шї пєданцїї; дар? класїчїї сѣнт ачєїа карїї тє фак сѣ кѣноцїї кѣ єшїна дїн прафѣла школастїк, анкѣ нѣ єцїї атот анцєлєпт нїчї атотцїїсторїѣ. — Нѣ вѣ спѣрїациї, чєнїѣла нѣ кѣноацїє нїчї о лєгѣтѣрѣ пѣмѣнтїаскѣ шї: labor assiduus omnia vincit ансѣш ла талєнтєлє чєлє де мїжлор. Нѣ вѣ сфїїцї де кѣл-тѣра шї лїпсєлє лїмєїї ноастрє, крєдєцїмї прїєтїнїї мєї, кѣ нѣ єсте нїчї о лїмєѣ а вѣропїї, карє сѣ аїѣз маї мѣлатє їсвоаре де богѣцїє — сокотїцї ла латїна шї ла сѣрорїлє єї; крєдєцїї саравѣнѣлѣї Ёвѣктор а дїсертѣцїї де Главонїс мѣрїї (Ф. лї-

Фл. арѣ. прїн дѣрѣрїлє шї ажѣтоарєлє чє лє дѣ ла тїнѣрїєа кѣрїїлор, контрїєчєшє фоарте мѣлат ла анфлорїєлє лїтератѣрїї. Капїталѣла поменїт єсте адѣнат маї вѣр-тос дєла Магнацї. Контєлє Фт. Гєчєнї аѣ дѣрѣїт сїнѣѣр 60,000 Ф. арѣ.

терарз Сем. 1) кз лімба ромжнеаскз є маї  
аджнкз декзм гжндеше чінеба; лнвцаціо  
віне, регьлат ші тоатз; іспітіціі вістіе-  
рііле єї скрііна лн тржнса, практижндо  
стздііндо. — Фіці сзнзтоші ші івціці  
пре чєл карє віле лмпзртзшеше ачєсте ші  
єсте кз тотзла ала вострз

прієтіи  
Г. Баріц.

## А М О Р Ъ Л Р Ъ Н І Т.

Кзлєгнз Амор одатз  
Трандафірі лнтр'о грздінз.  
Н'аџ вєззт кз тзпілатз  
Вра 'н фрэнзе о Албінз,  
Че кз гімпзла єї кзмпліт.  
Ала зн децет л'аџ рзніт.

Лнтрз крзда са адрєре,  
Лнчєпз кз пажне сз ціпе.  
Кззтжнд л'к ші мжнжєре.  
Сз грзєк' кз жмєє аріпе,  
Дрєпт ла Вінерєа сз скларє.  
Пліи де фрїкз кзmkз моарє.

Амар міє! зїсаџ, мамз,  
Алєџ мамз! іатз морџ.  
Кз о дараз 'мі фачє самз  
Ачєл шєрпє звєрзторїџ.  
Дє трзп ізтє дарз мік,  
Цзрانی Албінз 'ї зїк.

Лнсз Вінерєа 'ї рзспндрє:  
Д'єкз Албінєі мікзла спінз,  
Дє атжт неказ пзтрздрє,  
О Аморзлає! че кінз  
Сїмтє'о інімз 'нжзркатз  
Че о 'мпндрє а та сзц'к'тз.

(Ага Г. Асакі.)

Оамєніі сз сфінцєск саџ сз спзркз  
фіешкарє кз траїзла вієціі, кз дєрегзторїа  
саџ слзжєва че о арє: дє ачєєа вєдєм лн-  
трє поєці нєнорочїці сєнтїмєнталї, лн-  
трє пзціці компзтіміторї, лнтрє прєоці  
пісмзтарєці ші лакомї, лнтрє даскалі пє-  
данці, лнтрє солдаці сжмєці, лнтрє нє-  
гзцзторї сгжрчїці ші лншєлзторї, лнтрє  
адвокаці вїклєні, лнтрє докторї амзці-  
торї, лнтрє пазгарї нзтжнці, лнтрє чєр-  
шіторї обраснічї нєрзшінаці, лнтрє мз-  
чєларї лнсєтаци дє сжнцє, лнтрє манз-  
фактзріці (мєшєрї) мінчїноші ші вєціві;  
лнтрє хайдзчї ші матрозї гробїанї, лн-  
трє вїзїтії єгноїзла ші дрєждїіле оамєніріі.

(Mulatattó N. 42- S. J.)

— Лн Франца кзлзторєше акзм зн вн-  
глєз тжнзр, Лоразла Бх., а кзрзїа трзєрз  
лшї лї слзжачє дє касз. Аколо доармє,  
мзжжнкз, лзкр'єзз ші прїємєше ші вї-  
зїтз. Вл нз маї арє дє че сз сє пажнз,  
кз нз гзсєцє конак, саџ кз конакзла єсте  
пр'к дє партє. Орї зндє лї плачє врє зн-  
лок, сє опрєцє врє о кжтєва зїлє, фзрз  
сз'ї пєсє дє сжнт аколо чєва касє саџ нз.